C V D

A T G G

1 6 1 1

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-599557-p0001-3

~~S. X. 267~~
A. 309

Sammelbd!

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-599557-p0002-9

ἌΣΚΗΣΙΣ POETICA.

Quam

In illuſtri Academia Iulia

De

ΧΡΙΣΤΟΔΙΑ

ΒΟΛΟΜΑΧΙΑ,

hoc eſt

Certamine, ſeu pugna ſaluatoris noſtri IESV CHRISTI &c. cum diabolo omnis vitij & mali principe, &c.

ἑλληνιστὶ ϗ αὐτοσχεδιαστί

Conſcripſit

GVILIELMVS GEILFVSIVS VVitzenhuſanus Cattus.

Idem inopinatò in carminis coronide duo ſcripſit Epicedia non tàm defunctis memoriæ & honoris ergò, quàm lugentibus, & adhuc in luctu verſantibus conſolationis cauſa &c.

HELMAESTADI,
Ex officina typographica Iacobi Lucij,

ANNO CIↃ IↃ CX.

Viro nobilitate & eximia virtute conspicuo viro Nobili Christophoro à [illegible], patrono suo [illegible] observantia [illegible] colendo [illegible]

Reuerendis, clariſsimis, doctiſsimis, humaniſsimisq́; viris,

DN. M. HEIMBERTO OPPECHINO ECCLESIAE VVEGELEB. concionatori fideliſſimo.

DN. M. IOHANNI TERELLIO CATHEDRALIS ECCLESIAE HALBERSTADIJ paſtori vigilantiſſimo.

DN. M. MARTINO HILVVIGIO ibidem Eccleſiæ, ad D. MARTINVM paſtori primario.

DN. CYRIACO GEILFVSIO ibidem verbi diuini miniſtro, parenti ſuo maximè honorando.

DN. M. CHRISTOPHORO SCHLOTHEVBERO S.S. Theol. Studioſiſs.

DN. ANDREAE ZISENISE I.V. Studioſo.

Mecœnatibus promotoribus & amicis ſuis vehementer colendis in debitæ mentis indicium, grati animi τεκμήριον, & obſeruantiæ Symbolum hanc exercitationem poëticam offert & conſecrat autor

VVilhelmus Geilſuſius, &c.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-599557-p0004-0

ΧΡιστὸν ἐγ' ὑμνήσω πάντως εὔυμνον ἐόντα
Ἶφι μάλ' ἀθανάτοις θνητοῖς τ' ὃς πᾶσιν ἀνάσσει
Ὅσους ἔνδος ἔχει τὸ κατειβόμενον στυγὸς ὕδωρ,
Ὄλυμπος καὶ τῆς πολυφόρβου πείρατα γαίης.
Τοὔνεκεν ἐξαπίνης ἑλικώπιδες ἔσπετε μοῦσαι
Ἀμφὶ θεοῦ τέκνον, κοῦραι διὸς, ἵστορες ᾠδῆς.
Ὡς ἠὼς ἀνόρουσε λιπὼν περικαλλέα λίμνην
Οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν,
Ἤλυθ' ἀπ' οὐλύμπου θεὸς οὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον,
Καὶ χριστῷ σωτῆρι παριστάμενος φάτο μῦθον:
Αὐτίκα ἔγρεο υἱὲ: τί αἰεὶ ὕπνον ἀωτεῖς;
Οὐκ ἀΐεις ὡς σὸς λαὸς κρατερ' ἄλγεα πάσχων
Κεῖται: μισόκαλος καὶ δαίμων ἐξαπατῆσαι
Ἀνθρώπους γε βροτοὺς ἐθέλει, καὶ θᾶσσον ὀλέσθαι.
Τοὔνεκα τέκνον ἐμὸν νῦν ἔγρεο; μηδὲ σε ὕπνος
Αἱρείτω, μὴ χάρμα γενώμεθα δυσμενέεσσιν.
Ὣς φάτ'. ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλα κραιπνῶς ἀνόρουσε.
Τὸν δὲ παριστάμενος σατανᾶς προσέφη τε προσηύδα:
Εἰπὲ μοὶ εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ἐπικεύσῃς,
Τὶς; πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοὶ πόλις; ἠὲ τοκῆες;
Ὣς φάτο. τὸν δ' αὖτις πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα:
Αὐτὸς ἐγὼ κοῦρος πατρὸς μεγαλήτορος εἰμὶ,
Ἠδὲ γόνος θεοῦ ἀθανάτου πατρὸς, ὅς ῥά τε πάντων
Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει.
Αὐτὰρ ἔγωγε ἄναξ κικλίσκομαι, ὃς κατὰ πᾶσαν
Τιμῶμαι γαῖαν καθαρῶς, καὶ πᾶσιν ἀνάσσω.
Ὣς ἄρα φωνήσας θεοῦ υἱὸς χριστὸς ἰησοῦς.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε τάχ' οὐ κακὸς ἐν φρεσὶ θυμός·
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα λίην κατὰ μοῖραν ἔειπες,
Κλῦθι ἀτὰρ: Ζώεις ἀγαθὸν βίον: αὐτὰρ ἔγωγε
Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω.
Ὣς φάτο ἀντίθεος, μὶν δ' αὖ χριστὸς προσέειπεν:
Εἰπὲ τίς εἰς; πόθεν ἤλθες; ἐὴν γενεὴν ἀγόρευε;
Ἦπου τίς θεὸς ἐσσὶ τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Καί σε ὁρῶ καλὸν, ἠὲ μὲν ἄλκιμον ἔξοχον ἄλλων
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι. Ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἐὴν γενεὴν ἀγόρευε.
Ὣς φάτο, τὸν σατανᾶς δ' ἠμείβετο, φώνησέν τε:
Οὔτις τοι θεός εἰμι: τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις;
Αὐτὰρ ἀΐδαο τέκνον: σὺ θεὸς ἐσσὶ πάροιθεν.
ὥς φάτο διάβολος δολόμητις, θέλγε τὸ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, νόος γὰρ οἱ ἄλλα μενοίνα,
Τοὔνεκα τὸν προσέφη μάλ' ὀνειδείοις ἐπέεσσιν:
Ἦπου ὑβρίζεις, καὶ τοὶ νόος ἐστὶν ἀπηνής;
σχέτλιε ποικιλομῆτα βροτοὺς ἐθέλ' ἐξαπατῆσαι
Τῶν μὲν ἐγὼν ἕνεκα πάθον ἄλγεα μυρία θυμῷ
Οὐκοῦν βούλομ' ἐγὼ λαὸν σόν ἔμμεναι αἰέν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κραιπνῶς αὖ χριστὸς Ἰησοῦς.
Αὐτὰρ τὸν προσέφη θεὸν, οὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον:
Ἦτοι διάβολος κακὸς ἐστί: οἶδα καὶ αὐτὸς
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπερφίαλος, καὶ ἀπηνής.
Τοὔνεκεν εἰ τεὸν εἰμὶ γένος, πατὴρ καὶ ἐμὸς εἶναι
Εὔχεαι, ὦ δῖος διάβολον μὴ οἴκαθ' ἱκέσθαι
υἱὸν ἀΐδαο τῆλε βάθεσ' ἐνὶ οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς φάτο, καὶ θεὸς αὖ ἔπεα πτερόεντα προσηύδα:
Ἦ ῥα σύ εἰ ἐθέλεις, καὶ σῷ φίλον ἔπλετο θυμῷ
Δώσω, καὶ σοὶ τέκνον ἐμὸν κράτος ἐγγυαλίζω.
Ὣς φάτο. δ' ἐν μέσσοισι παρίστατο χριστὸς Ἰησοῦς,
Καὶ βάλε τον: ψυχὴ κατὰ οὐταμένην ὠτειλὴν

ἔσσυτ'

Ἔασυτ' ἐπειγομένη : τὸν ἢ σκότος ὅσ' ἐκάλυψε,
Καὶ σέβας ἀνθρώπους ἔχε πάντως πάντας ὁρῶντας.
Τοὔνεκεν ἤϊθεοι καὶ παρθένοι, ἠὲ γέροντες
ὀρχεῦντ' ἀλλήλων κατ' ὄλυμπον χεῖρας ἔχοντες.
Κλῦθι θεὸς μύθων αἰὲν πανυπέρτατε ποιμὴν
Ἡμετέρων, γουνάζομ' ἰδὼν εἰς οὐρανὸν εὐρύν.
Ἤτοι ἄναξ ἀκοὴν κλινεῖς ὀξεῖαν ἐμῇσι
Ἱκεσίῃσι; καὶ αἰὲν χεὶς ὕπατε κρειόντων
Ἀΐδιον βίον ἄμμι δίδου, ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

Epicedion in obitum immaturum
Humaniſſimi viri,
DN. PETRI Gödeken/ REIPUB. HALBERSTAD. P.M. CAMERARII DIGNISSIMI,
qui hoc anno 1610. εὐσεβῶς καὶ ἐνθέως in IESV CHRISTO mortuus, & circa 8. d. Febr. in terræ viſcera conditus eſt &c. huic memoriæ & honoris ergò, mœrentibus verò conſolationis loco conſcriptum & publicatum.

NVnc iterum Muſæ mœſto indulgete dolori,
Et triſtes lacrimis contemerate genas.
Mors etenim rigidâ citò doctis falce Camœnis
Halberſtadiacis abſtulit atra virum.
Heu! talem rapuit nobis mors peſtis iniqua,
Qui vel perpetuò viuere dignus erat.
Quemq́; almo probitas pridem aſſeruârat Olympo,
Tranſtulit huc tandem morte metente Deus.
Quis neget ergo modò hoc triſtari tempore mundum,
Noſtraq́; luctificam corda dolere vicem?

Tàm breuis humano nunc eſt cur terminus æuo?
Cur tàm prætereunt terrea cuncta citò?
Scilicet hoc primæ meruerunt crimina matris
Auſa eſt mandatum quæ violare Dei.
Hâc culpâ leto ſeſe damnauit acerbo,
Nec non in lucem poſtera ſecla ferunt.
Perdidit æterno data gratis dona ſalutis,
Intulit & ſtygijs ſeq; ſuosq; vadis.
Quid moror? hic (iuuenis) defunctus ſemper in hortis
Decerpſit riguis germina Theſpiadum.
Atq; aganippæos animo ſudauit ad amneis;
Ergo præclarum ſplendida fama gerit.
Quid memorem pietas fuerit ſub pectore quanta?
Sacraq; quod ſtudium noſcere ſcripta fuit?
Hincq; viam doctus quæ ducit ad æthera, ſolum
Credidit in Chriſtum non dubitante fide.
Atq; amor illius feruebat pectore CHRISTI,
Hunc precibus coluit nocte dieq; ſuis.
Aſt vbi curriculum vitæ, ſpaciumq; peregit
Præſcriptum, placidâ morte ſolutus obit.
Nam Deus extenſis nullum cruciatibus angi
Ille ſator vitæ lætitiæq; iubet.
Propter id excelſo vênit ſolator Olympo
Ales, vt afflatu pectora mæſta beet.
Corpus habet tumulo, volitat bona fama per orbem,
Spiritus in cœlo gaudia lætus agit.
Nullus vbi dolor eſt, vbi nullaq; cauſa querelæ,
Sunt vbi inextinctæ gaudia lætitiæ.
Et reliquas animas inter, ceu ſidera clara
Splendet, proq; bonis præmia digna capit.
Hinc vbi iuſtitiæ ſol exorietur Olympo,
Orbis & in cineres diſſoluetur opus:

Exibit

Exibit tumulo rediuiuum corpus aperte,
Coniunctumq́ animæ ſidera pura petet.
Vos ergo natæ defuncti ponite planctus,
Parcite ceu mœſtas collutulare genas.
Nec, quæſo, queſtus turbato rumpite triſtes
Pectore, nec riguo ſpargite rore ſinus.
Nam vultus poſuit triſtes, miſerasq́ querelas:
Haud vllâ querulos iam bibit aure ſonos.
Non videt, aſt dubios tamen orbis ridet amores,
Seq́ alio potius gaudet honore frui.
Sed tamen interea hoc carmen ſuperaddite tumbæ,
Qui legit vt cineris ſit, maneatq́ memor.
Nos in regna etiam vitai pone beatæ,
Nec non Angelicum CHRISTE IEHOVA *chorum.*

MEMORIAE
Pudiciſſimæ matronæ & de ægrotis longè meritiſſimæ,
ANNAE GEILFVSIAE, REVERENDI ET DOCTISSIMI VIRI DN. HENRICI GEILFVSII, quondam Eccleſiæ VVitzenhuſ. Paſtoris vigilantiſſimi &c. viduæ relictæ, quæ An. 1606. in CHRISTO placidè mortua, & ſepulta eſt VVitzenhuſij.

HEu quantos fletus cunctis ſuſpiria quanta
O Mors moliris dente rapace tuo!
Nunc plorant dulci ſeiuncti prole parentes:
Nunc proles lachrimas orba parentis agit.
Nam nulli parcis ſed cunctos obruis æquè
Laudibus ornatos & grauitate malos.
Eſtne Dei nutus, patris vt commiſſa luamus
Adami, pœnâ ſemper in orbe pari?

Sic eſt,

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-599557-p0009-2

Sic eſt, ſic nobis clauduntur lumina vitæ:
Funere ſic ANNAE cedere norma fuit.
Quamuis ſed gelida putreſcit corpus in vrna
Eius fama tamen neſcit obire diem.
Mittite nunc fletus quare mæſtumq́; timorem:
ANNA petit, ſuperis annumeranda, polum.
O decies felix, tantis erepta ſiniſtris
Fatis, quæ cœli ſydera ſumma colis.
Viuis & æternæ decerpis gaudia vitæ,
Mille rependuntur, quâ benefacta tibi.
Arte tua multis pepuliſti corpore morbos:
Nunc nos deſtituis corpore & arte tua.
Membra ſolo tumulata fouet ſine crimine tellus
Parte tui cœlum ſed meliore tenes.

ἑξδίστιχον

AD DOCTISSIMVM DN. VVILHELMVM GEILFVSIVM AMICVM *ſuum dilectiſsimum.*

NOn pia duntaxat Geilfuſi carmina fundis;
Aſt etiam Sophiæ tempora das ſtudijs.
Scilicet ingenio doctas complecteris artes,
Atq; bonis animi corporis addis opus.
Sollicitis ſacros verſas manibusq́; libellos,
Ingenium multis prænitet acre bonis.
No uiſti egregij cœli flammantia ſigna
Candidus, & placidâ clarus in arte micas.
Teq́; profeſſores Gieſſæ laudantq́; celebris
Te Gieſſena canit, laude corona vehit.
Olim, perge, tibi lauro redimitus Apollo
Cinget odoriferæ frondis honore caput.

Chriſtoph. Stöer Suabuſanus Tyring.

FINIS.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-599557-p0010-3

AB: 153966

ULB Halle 3
001 509 306

Sb.

VD17

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-599557-p0011-9

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-599557-p0012-4

e Poetica.

Quam

Academia Iulia

De

ΤΟΔΙΑ

ΟΜΑΧΙΑ,

oc eſt

ugna ſaluatoris noſtri

tc. cum diabolo omnis

li principe, &c.

ἢ αὐτοσχεδιασί

nſcripſit

VS GEILFVSIVS

hauſanus Cattus.

rminis coronide duo ſcripſit

actis memoriæ & honoris ergò.

& adhuc in luctu verſan-

lationis cauſa &c.

MAESTADI,

graphica Iacobi Lucij,

ↄ cIↄ Iↄ cx.

...tür Conspicuo viro Nobili Christophoro à ... dono ...